

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG
T.a.v. drs. I.M.Jansen, Directeur Ruimtelijk Beleid

Lokaal
belang
voorop

Losser, 17 april 2026

Betreft: nadere reactie op antwoordbrief 'Rijksverantwoordelijkheid bij grensoverschrijding' d.d. 13 april 2026 / referentie 2026-0000152725

Geachte Mevrouw Jansen,

Naar aanleiding van uw brief van 13 april 2026 inzake de voorgenomen plaatsing van windturbines nabij de Nederlands-Duitse grens constateren wij dat de door u gehanteerde juridische duiding op essentiële onderdelen onvolledig en te restrictief is. Hieronder lichten wij dit nader toe.

1. Onjuiste koppeling aan nationale MER-drempelwaarden

In uw beantwoording wordt het toepassingsbereik van het Verdrag van Espoo en het Verdrag van Aarhus in belangrijke mate afhankelijk gesteld van het al dan niet bestaan van een formele milieueffectrapportageplicht op grond van nationale drempelwaarden.

Deze benadering is juridisch onjuist. Op grond van artikel 2 van het Verdrag van Espoo is niet de nationale MER-plicht bepalend, maar de vraag of een activiteit mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende milieugevolgen kan hebben. Dit vereist een inhoudelijke, geval specifieke beoordeling.

Ook uit de Europese MER-richtlijn volgt dat bij de beoordeling of een milieueffectrapportage vereist is, expliciet rekening moet worden gehouden met grensoverschrijdende effecten.

2. Ontbreken van een kenbare beoordeling van grensoverschrijdende effecten

Het voorliggende project betreft zes windturbines met een tiphoogte van circa 250 meter op ongeveer 500 meter van de Nederlandse grens.

Gelet op de aard, omvang en situering van het project kunnen grensoverschrijdende effecten – waaronder geluidbelasting, slagschaduw, visuele en landschappelijke effecten en ecologische effecten – niet op voorhand worden uitgesloten.

Uw brief bevat echter geen kenbare, inhoudelijke beoordeling van deze mogelijke effecten. Daarmee blijft onduidelijk op basis van

Fractievoorzitter
Harold Sligman
Hannekerveldweg 30
7581 BE LOSSER
06-46295290
Harold.sligman@gmail.com
h.sligman@losser.nl

e-mail:
info@burgerforum.com

Website:
www.burgerforum.com

welke gegevens en onderzoeken wordt geconcludeerd dat geen sprake is van mogelijke aanzienlijke grensoverschrijdende milieugevolgen.

3. Te beperkte uitleg van het Verdrag van Aarhus

Uw interpretatie dat de participatierechten uit het Verdrag van Aarhus slechts aan de orde zijn bij MER-plichtige activiteiten is te beperkt.

Op grond van artikel 6, eerste lid, onder b, van het Verdrag van Aarhus geldt de verplichting tot effectieve participatie ook voor andere activiteiten die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben. In een grensoverschrijdende context omvat dit tevens inwoners van aangrenzende staten.

Daarnaast ontbreekt een concrete toelichting op de wijze waarop de participatierechten van Nederlandse inwoners feitelijk worden gewaarborgd.

4. Ontbrekende toetsing aan Natura 2000-regime

Uw beantwoording bevat geen verwijzing naar mogelijke effecten op het Natura 2000-gebied Dinkeldal. Op grond van artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn dient een passende beoordeling te worden verricht indien significante effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Het ontbreken van enige toetsing op dit punt maakt uw beantwoording juridisch onvolledig.

5. Onjuiste en te beperkte invulling van de rol van het Rijk

U stelt dat de verantwoordelijkheid primair ligt bij medeoverheden en Duitse autoriteiten en dat het Rijk slechts optreedt indien sprake is van een nationaal belang of internationale verplichtingen. Deze redenering miskent dat verplichtingen uit internationale verdragen en het Europese milieurecht rusten op de Staat als zodanig. Volgens vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie kan een lidstaat zich niet beroepen op een interne bevoegdheidsverdeling om niet aan zijn verplichtingen te voldoen. Dit brengt met zich dat van het Rijk een actieve rol mag worden verwacht bij:

- het waarborgen van naleving van internationale en Europese verplichtingen;
- het bevorderen van grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en consultatie;
- het beschermen van de belangen en participatierechten van Nederlandse inwoners.

6. Verzoek om nadere motivering

Gelet op het voorgaande verzoeken wij u om:

Burgerforum

- inhoudelijk te onderbouwen op basis van welke gegevens en onderzoeken wordt geconcludeerd dat geen sprake is van mogelijke aanzienlijke grensoverschrijdende milieugevolgen;
- nader toe te lichten hoe de verplichtingen uit het Verdrag van Aarhus in dit specifieke geval worden toegepast en gewaarborgd voor Nederlandse inwoners;
- inzicht te geven in de beoordeling van mogelijke effecten op het Natura 2000-gebied Dinkeldal;
- concreet aan te geven welke stappen het Rijk heeft gezet of zal zetten richting Duitse autoriteiten in het kader van internationale verplichtingen.

Wij zien uw nadere reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Harold Sligman, fractievoorzitter

i.o. Lies ter Haar

Onder verwijzing naar o.a.:

1. Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (Espoo, 1991), art. 2.
2. Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (Aarhus, 1998), art. 6.
3. Richtlijn 2011/92/EU betreffende milieueffectbeoordeling, bijlage III.
4. Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn), art. 6 lid 3.
5. HvJ EU, vaste jurisprudentie inzake staatsverantwoordelijkheid, o.a. C-72/95 (Kraaijeveld).

